

Затверджено
рішенням вченої ради навчально-
наукового центру гуманітарної освіти

Рекомендовано
на засіданні кафедри
історії та мовознавства _____

протокол №_1_ від «18» вересня 2023 р.

протокол №_1_ від «14» вересня 2023 р.

Директор ННЦГО

Завідувач кафедри історії та мовознавства

_____
Колесник К.Е.
(підпис) (П.І.Б)

_____
Близнюк Л.М.
(підпис) (П.І.Б)

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАКТИЧНА ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ»

2023-2024 навч. р.р.

аспіранти II-го року навчання

освітній рівень третій (доктор філософії)

галузь знань 05-соціальні та поведінкові науки; 12-інформаційні технології; 13 -механічна інженерія; 15-автоматизація та приладобудування; 17-електроніка та телекомунікації; 19-архітектура та будівництво; 27 - транспорт

Спеціальності: 051 Економіка; 133 Галузеве машинобудування; 152 Метрологія та інформаційно-вимірвальні техніка; 172 Телекомунікації та радіотехніка;

192 Будівництво та цивільна інженерія; 273 Залізничний транспорт; 275 Транспортні технології (залізничний транспорт); 126 Інформаційні системи та технології

Час та аудиторія проведення занять: згідно з розкладом - <http://rasp.kart.edu.ua/>

Команда викладачів:

Викладач, який проводить практичне заняття: Близнюк Леся Миколаївна
(кандидат філологічних наук, доцент)

Контакт: +38 (057) 730-19-79, e-mail: mega.les@ukr.net

Години прийому та консультації: кожен понеділок з 12.40-14.00

Розміщення кафедри: місто Харків, майдан Фейєрбаха, 7, 3 корпус, 3 поверх, 323 аудиторія.

Веб сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://metod.kart.edu.ua>

ЧОМУ ВАЖЛИВИЙ І ЯКІ РЕЗУЛЬТАТИ Є МЕТОЮ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ З ДИСЦИПЛІНИ «ПРАКТИЧНА ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ»

Педагогічна діяльність, за якою б формі вона не відбувалась – це складна за функціональною структурою та психологічним змістом праця, яка потребує від педагога прояву всіх властивостей і характеристик його особистості. Не дивлячись на те, що для будь-якого кваліфікованого спеціаліста необхідні глибокі знання, для педагогічної діяльності особливо важливі професійно значущі особистісні якості. Становлення педагога – це в першу чергу формування його як особистості і лише потім – як професійного працівника, що володіє спеціальними знаннями в певній галузі педагогічної діяльності. Практична діяльність педагога є різнобічною, гуманною і змістовною, вона потребує ґрунтовної підготовки та має багато вимірів.

Важливо усвідомлювати, що діяльність педагога складається з певних елементів, які взаємопов'язані й утворюють своєрідну структуру, систему й послідовність. Педагогічна діяльність може бути успішною лише в тому випадку, коли структура особистості педагога відповідає структурі діяльності. Основні області педагогічної діяльності потребують особливих здібностей, а від аспірантів, що в подальшому мають на меті пов'язати свою професійну діяльність з викладацькою працею, в першу чергу вимагається компетентісно та обґрунтовано вміння оперувати основними постулатами практичних методик сучасної світової педагогічної науки.

Згідно з цим курс «Практична педагогічна діяльність» має на меті сформувати та розвинути в аспірантів наступні компетентності:

- 1. Ціннісно-смыслову компетентність** (усвідомлювати поняття практичної педагогіки як найважливішої науки в системі виховання й навчання, вміння професійно здійснювати елементи навчально-виховної роботи в різних освітньо-виховних системах);
- 2. Загальнокультурну компетентність** (ознайомлення з предметом, проблемами і практичними методами сучасної педагогічної науки, оволодіння певною системою спеціальних знань, умінь і навичок, що необхідні для виконання функцій педагога-викладача, залучення до цінностей культури самовизначення особистості в культурі та утвердження людини в людині.);
- 3. Навчально-пізнавальну компетентність** (формування у докторів філософії зацікавленості про стан та перспективи розвитку світової та вітчизняної педагогічної науки, вміння застосовувати різноманітні педагогічні прийоми та методики на практиці).
- 4. Інформаційну компетентність** (розвиток умінь аспірантів до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації, знання навчального предмету та майстерність його викладання на різних типах занять).
- 5. Комунікативну компетентність** (розвиток в аспірантів комунікативних навичок педагогічної діяльності, спрямованих на організацію виховного середовища й управління різноманітними засобами педагогічного впливу з метою вирішення завдань їх гармонійного розвитку).
- 6. Компетентність особистісного самовдосконалення** (розвиток вміння докторів філософії правильно підбирати та композиційно наповнювати навчально-виховний матеріал у відповідності з індивідуальними особливостями студентів, з плануванням і побудовою педагогічного процесу, з проектуванням навчально-матеріальної бази для проведення навчально-виховної роботи тощо).

РЕЗУЛЬТАТОМ НАВЧАННЯ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ З КУРСУ «ПРАКТИЧНА ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ» Є:

Опанування системою знань та загально-методологічних основ педагогіки; дидактики як теорії освіти і навчання; теорії та практики процесу виховання; управління та педагогічному менеджменту в освітніх навчальних закладах; формуванні педагогічної когнітивної сфери особистості майбутнього фахівця.

Викладач, що проводить практичні заняття, буде готовий надати будь-яку допомогу з деяких найбільш складних аспектів курсу вказаною вище електронною поштою та особисто – у робочий час.

ОГЛЯД КУРСУ

Опис дисципліни:

Кредитів ECTS - 3

Курс «Практична педагогічна діяльність» вивчається у другому семестрі другого року навчання денної та заочної форми в аспірантурі.

Курс складається з одного практичного заняття раз на два тижні.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної становить:

для денної та вечірньої форми навчання – 15/75

для заочної форми навчання – 7/83

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ДЛЯ ДЕННОЇ ТА ВЕЧІРНЬОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Тема 1. Практичне застосування набутих теоретичних знань та рефлексивний аналіз власного досвіду.

Тема 2. Способи організації студентів у робочі групи під час проведення практичних та семінарських занять. Розподіл навчального матеріалу й формування правил співпраці.

Тема 3. Організація підготовки наукових, науково-популярних та інших матеріалів.

Тема 4. Реалізація виховних функцій у процесі групової та індивідуальної роботи зі студентами та під час неформального спілкування з ними.

Тема 5. Специфіка вибору педагогічних методів залежно від ситуації та провідної ролі лектора.

Тема 6. Організація самонавчання студентів, підготовки їх до самостійного користування текстовими й позатекстовими джерелами інформації.

Тема 7. Практичне застосування концепції різнобічного навчання й концепції індивідуалізованого навчання з урахуванням потреб студентів.

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Тема 1. Способи організації студентів у робочі групи під час проведення практичних та семінарських занять. Розподіл навчального матеріалу й формування правил співпраці.

Тема 2. Реалізація виховних функцій у процесі групової та індивідуальної роботи зі студентами та під час неформального спілкування з ними.

Тема 3. Організація підготовки наукових, науково-популярних та інших матеріалів. Специфіка вибору педагогічних методів залежно від ситуації та провідної ролі лектора.

Тема 4. Організація самонавчання студентів, підготовки їх до самостійного користування текстовими й позатекстовими джерелами інформації.

РЕСУРСИ КУРСУ

Інформація про курс розміщена на сайті Університету, в розділі «Факультети» - «Навчально-науковий центр гуманітарної освіти», - кафедра історії та мовознавства: bliznuk@kart.edu.ua, включаючи навчальний план, лекційні матеріали, презентації, завдання та правила оцінювання курсу).

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ПО КУРСУ

1. Байденко В. И. Болонский процесс: структурная реформа высшей школы. — М., 2002
2. Бех І. Д. Духовний розвиток особистості: поступ у незвідане “Я” в особистісному бутті людини // Педагогіка і психологія. — 2007. — № 3.
3. Болонський процес: Модернізація системи вищої освіти України: Матеріали 1-ої Міжнародної наукової конференції. — К.: МАУП, 2006.
4. Болюбаш Я. Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти. — К., 1997.
5. Бондар Л.С. Педагогічна культура вчителя як основа його професійної компетентності у творчій спадщині В. О. Сухомлинського // Педагогіка і психологія. — 2006. — № 3.
6. Бутенко Н. Ю. Комунікативна майстерність викладача. — К.: 2007.
7. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи. — К., 2006.

8. Головатий М. Ф. Європейська й українська освіта — де точки єднання?
// Персонал. — 2004. — № 3.
9. Євтух М. Б. Проблеми освіти. — К., 2003.
10. Корсак К. В. Світова вища освіта. — К., 1997.
11. Корсак К. В. Освіта, суспільство, людина в ХХІ столітті: Інтегрально-філософський аналіз. — К., 2005.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ:

1. www.pedag.twirpx.com
2. www.library.univer.kharkov.ua
3. www.history.karazin.ua
4. <http://pedagogy.lnu.edu.ua>

ФОРМА КОНТРОЛЮ:

диференційний залік на підставі складання плану проведення практичного заняття та плану-конспекту лекції за темою своєї дисертаційної роботи.

Підготувати план-проект (письмово) та прочитати міні-лекцію з курсу навчальної дисципліни відповідно до теми дисертаційного дослідження.

Цей вид роботи зараховується, як **ЗАЛІКОВА**

ПРАВИЛА ОЦІНЮВАННЯ:

Згідно з Положенням про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу використовується 100-бальна шкала оцінювання. При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) аспіранта, оцінка, виставлена за

100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Оцінка формується шляхом накопичення аспірантами балів за наступні види роботи й активності:

- відвідування практичних занять (бали нараховуються в залежності від кількості відвідуваних занять, максимальна сума становить 10 балів; у разі пропуску більше, ніж 50% занять, бали не нараховуються);

- наявність і повнота конспекту і завдань, що виносяться на самостійний розгляд (максимальна сума балів – 20);

- участь в обговореннях, усних опитуваннях, доповнення повідомлень і доповідей, індивідуальних завдань (максимальна кількість балів – 60 (залежно від загального рівня активності, залученості, якості відповідей і виконання завдань упродовж семестра.

Залікову оцінку аспірант отримує залежно від якості та правильності розробки плану-проспекту (письмово) та прочитання міні-лекції з курсу навчальної дисципліни відповідно до теми дисертаційного дослідження.

Максимальна оцінка – 10 балів за достатньо повну й правильну письмову розробку; 30 балів – за досконало проведenu усно міні-лекцію, що в сумі дає 40 балів за залік.

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи аспіранти можуть консультуватися з викладачами та з іншими аспірантами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином.

ІНТЕГРАЦІЯ АСПІРАНТІВ ІЗ ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів та аспірантів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: bliznuk@kart.edu.ua